



Jihomoravský kraj

Katastrální výměra: 719 555 ha

Počet obyvatel: 579 747

Adresa URL: www.kr-jihomoravsky.cz

Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj má na západě samosprávný Jihomoravský kraj kratičký úsek společné hranice s Jihočeským krajem, na severozápadě sousedí s Krajem Vysočina, na severu s Pardubickým krajem, na severovýchodě s Olomouckým krajem a na východě se Zlínským krajem. Na jihovýchodě hraničí se slovenskými kraji Trenčínským a Trnavským; na jihu hraničí s rakouskou spolkovou zemí Dolní Rakousy. Sídlem kraje je Brno, bývalé zemské hlavní město Moravy. Brno je významným střediskem justice, ekonomickým a správním centrem, městem univerzit a veletržním centrem střední Evropy s dlouholetou tradicí pořádání veletrhů, za nimiž ročně přijíždí přes jeden milión lidí z celého světa.

Milovníky silných motorů přitahují automobilové a motocyklové závody na Masarykově okruhu včetně každoročního podniku mistrovství světa motocyklů.

Už prehistorické doby proslavily jižní Moravu více než jiné části Česka. Dolní Věstonice, u nichž se našly známé památky z doby lovců mamutů (v čele s tzv. věstonickou Venuší), leží právě zde.

Na jižní Moravě bylo jedno z center Velkomoravské říše v 8. a 9. století. Po připojení Moravy k českému knížectví se její jih dělil na úděl brněnský a znojemský. Ve Znojmě najdeme jednu z nejstarších rotund na českém území. Brno, dnešní hlavní město kraje, bylo už od 14. století sídlem Moravského zemského sněmu, který střídavě zasedal v Brně a Olomouci.

Jednou ze světově nejproslulejších událostí, které se na jižní Moravě udály, je také bitva tří císařů u Slavkova 2. prosince 1805, v níž francouzský císař Napoleon porazil spojená vojska rakouského císaře Františka a ruského cara Alexandra.

Jihomoravský kraj patří k regionům s výrazným ekonomickým potenciálem. Zejména v posledních letech roste počet podnikatelských subjektů v oblasti počítačové technologie, telekomunikací, vývoje softwaru a ostatních hi-tech oborů. Jihomoravský kraj výrazně podporuje rozvoj technologických a biotechnologických inkubátorů určených pro začínající firmy.

Jihomoravský kraj je regionem s bohatými kulturně-historickými kořeny a cennými architektonickými památkami všech stavebních slohů. Dvě z nich, brněnská vila Tugendhat a kulturní krajina Lednicko-valtický areál, byly oceněny zápisem na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

V kraji najdeme také mnoho krásných zámků, které se těší velké návštěvnosti. Mezi všemi jmenujme například Státní zámek Lednice – zámek ve stylu anglické tudorovské gotiky, vrcholné dílo romantické architektury, je jedna z nejnavštěvovanějších památek v České republice a národní kulturní památka. Kolem zámku se rozprostírá barokní park, který přechází v přírodně krajinářský s romantickými stavbami a vodními plochami s navršenými umělými ostrůvky. Dalšími navštěvovanými zámky v kraji jsou Lysice, Milotice, Mlkůvov, Vranov nad Dyjí či Valtice. Velmi známý je také hrad Špilberk v Brně. Hrad byl založen ve 13. století jako zeměpanské sídlo. Postupem času se úloha Špilberku změnila. Z pevnosti, kde nejprve přebývala moravská markrabata, se stalo nejtěžší vězení rakouské monarchie. Dnes je Špilberk sídlem Muzea města Brna. Hrad je dějištěm mnoha kulturních akcí, mezi nejvýznamnější akce patří Brněnské shakespearovské dny, Brněnské kulturní léto, Mezinárodní hudební festival Špilberk



a Šermířský festival.

Kromě zmíněných kulturních památek a přírodních krás lákají turisty na jižní Moravu také zdejší živé tradice, srdečnost a pohostinnost obyvatel. Folklor zahrnující hudbu, tanec, jazyk, lidové kroje, užité umění a umělecká řemesla zde není pouhým představením pro turisty, ale skutečnou součástí života. Význam tohoto dědictví dokládá zápis mužského sólového tance – verbuňku, na seznam nehmotného dědictví lidstva UNESCO. Stále oblíbenějším způsobem poznávání Jihomoravského kraje jsou cyklotrasy včetně populárních Moravských vinných stezek.

Pokud na jižní Moravě zavítáme na některou z velkého množství folklorních akcí, zcela zaručeně se setkáme i s vynikající slivovicí – voňavým destilátem z vyzrálých švestek. Poctivá domácí slivovice se vyrábí výhradně z ovoce bez příměsí, čímž vzniká zcela přírodní produkt, který je považován za lék.

Jihomoravský kraj má také nádhernou krajinu a zajímavé krajinné prvky. Zatímco západ a severozápad kraje pokrývají výběžky Českomoravské vrchoviny, např. Dražanská vrchovina s Moravským krasem, do východní části už zasahují ze Slovenska Karpaty. Ty jsou od západních vrchovin odděleny Dolnomoravským úvalem. O své nejvyšší pohoří, Bílé Karpaty, se kraj dělí se Zlínským krajem i se Slovenskem. Trojmezí těchto územních celků je s výškou 838 m n. m. nejvýše položeným bodem kraje. Pod ochranou UNESCO jsou na území kraje také dvě biosférické rezervace – Dolní Morava, která zahrnuje CHKO Pálavu, Lednicko-valtický areál a oblast soutoku řek Dyje a Morava, a Bílé Karpaty. Na území kraje leží rovněž jeden ze čtyř národních parků České republiky – Podyjí. Rozsáhlé komplexy krápníkových jeskyní včetně propasti Macocha nabízí návštěvníkům chráněná krajinná oblast Moravský kras. Světově proslulým pojmem je rovněž Slavkov – Austerlitz, místo bitvy tří císařů. Své stopy zde zanechali na samém úsvitu lidských dějin lovci mamutů (nejznámější archeologické naleziště Dolní Věstonice, odkud pochází světoznámá plastika Věstonické Venuše), archeologické areály (Mikulčice a Pohansko) svědčí o slávě a bohatství Velkomoravské říše. Celý kraj náleží k úmoří Černého moře a k povodí Dunaje, do kterého vody z kraje odvádí řeka Morava. V nížině u česko-slovensko-rakouského trojmezí se k ní přidávají i další důležité řeky regionu: Dyje, Svratka a její přítok Svitava.

OKRESY

Okresní úřady na území České republiky ukončily svoji činnost 31. prosince 2002, takže od 1. ledna 2003 představují okresy pouze územní obvody policie, soudů a některých jiných státních institucí.

V Jihomoravském kraji jsou tyto okresy:

Blansko
Brno-město
Brno-venkov
Břeclav
Hodonín
Vyškov
Znojmo

SPRÁVNÍ OBVODY



Obce s rozšířenou působností představují nový typ obcí vykonávajících státní správu v přenesené působnosti. Jsou obcemi s nejširším rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti. V jimi spravovaném území se nacházejí i obce s pověřeným obecním úřadem.

V Jihomoravském kraji jsou tyto správní obvody obcí s rozšířenou působností:

Blansko
Boskovice
Brno
Břeclav
Bučovice
Hodonín
Hustopeče
Ivančice
Kuřim
Kyjov
Mikulov
Moravský Krumlov
Pohořelice
Rosice
Slavkov u Brna
Šlapanice
Tišnov
Veselí nad Moravou
Vyškov
Znojmo
Židlochovice

